

THE BOTANY OF LEONARDO

A VISION
OF SCIENCE
BRIDGING ART
AND NATURE

Dwunastościan i morwa.

Geometryczny kształt dwunastościanu i morwa są dwoma symbolami wystawy „Botanika Leonarda. W kierunku nowej nauki, między Sztuką a Naturą”. Wystawa będzie pokazywana w kompleksie Santa Maria Novella we Florencji, od 13.09.2019 r. do 15.12.2019 r.

Dla starożytnych Greków i renesansowych neoplatoników dwunastościan symbolizuje cały wszechświat, natomiast inne platońskie wielościany są symbolami czterech żywiołów: ziemi (sześćcian), powietrza (ośmiościan), wody (dwudziestościan) i ognia (czworościan). Leonardo rysował te wielościany w ramach ilustracji do manuskryptu *De Divina Proportione* [*O boskiej proporcji*] Luki Pacioli, podziwiając kształty, którymi posługuje się natura, tworząc i przekształcając materię. Zastanawiał się również nad tym, w jaki sposób człowiek, jako część stworzenia, może odczytywać i przemieniać naturę. Połączenia istniejące między światami składającymi się na całość rzeczywistości – roślinnym, zwierzęcym i mineralnym – stanowiły dla Leonarda zagadkę, którą starał się rozwikłać, ale nie naruszyć.

Morwa jest jedną z najważniejszych roślin dla Leonarda, który uczynił z niej główny motyw dekoracyjny w sali nazywanej „delle Asse” w Zamku Sforzów w Mediolanie.

Za pomocą liści morwy owad *Bombyx mori* tworzy jedwab. Jedwab był dla Leonarda znakomitym przykładem tajemnicy, siły, powabu i piękna natury oraz jej wspaniałomyślności względem ludzi. Leonardo dogłębnie badał techniki obróbki jedwabiu, a w jego notatkach można znaleźć innowacyjne projekty narzędzi i mechanizmów technologicznych związanych z produkcją jedwabiu, ze szczególnym uwzględnieniem wyżymaczek i procesów wyżymania.

Dwunastościan i morwa stanowią dwa tematy wiodące wystawy, która zostanie otwarta we wrześniu w Santa Maria Novella, zwracając uwagę publiczności na myślenie systemowe Leonarda.

Po pięciu wiekach spojrzenie tego artysty stanowi dla nas cenny przykład jak można obserwować, odczytywać i dokonywać reinterpretacji dzisiejszego świata, łącząc sugerowane przez niego pięćset lat temu myślenie systemowe z wiedzą i technologią, którymi dysponujemy dzisiaj (między innymi naukami omicznymi, matematycznymi i bioinformatycznymi).

Potraktowanie Leonarda jako punktu odniesienia dla naszej najbliższej przyszłości wiąże się z zaproponowaniem nowej wizji całości świata i nowej świadomości miejsca zajmowanego w świecie przez człowieka. Wśród celów, jakie powinniśmy sobie postawić, znajdują się nowe sposoby zmniejszenia sztuczności postępu (związanej dziś przede wszystkim z nieulegającymi biodegradacji substancjami chemicznymi, zewnętrznymi wobec cyklu życia) oraz badanie sposobów obrony przed zagrożeniem, jakie niosą ze sobą epigenetyczne wpływy organizmów modyfikowanych genetycznie.

Autentyczne i nasycone współczesnością podejście do Leonarda wiąże się również z próbą zdefiniowania nowego systemu myślowego, który brałby pod uwagę i uwspółcześnił to, co zdarzyło się we Florencji na początku piętnastego wieku, gdy – pod sztandarem Medyceuszy – procedury alchemiczne i myśl neoplatońska połączyły się ze sztuką, technologią, nauką, wzbogacając je i tworząc organiczną, a zarazem wyjątkowo spójną i zróżnicowaną wizję.

Wystawa

Wystawa ukazuje filozoficzny i techniczny kontekst czasów Leonarda, aby zgłębić jego badania na temat form i procesów zachodzących w świecie roślin poprzez jego spojrzenie myśliciela „systemowego”, podkreślając powiązania między sztuką, nauką a naturą oraz relacje pomiędzy różnymi dziedzinami wiedzy.

Botanika Leonarda staje się w ten sposób uprzywilejowanym punktem widzenia do otwarcia się na współczesny dyskurs na temat rozwoju nauki i równowagi ekologicznej.

Od ulistnienia do dendrologii, pisma i rysunki Leonarda istotnie rejestrują przeczucia o niezwykle znaczeniu w historii botaniki, powstałe dzięki jego wnikliwemu zmysłowi obserwacji oraz nieustannej działalności eksperymentalnej, które przekształcają się w dynamiczną wizję nauki, nierozzerwalnie związaną ze sztuką i technologią oraz bogatą w powiązania i odniesienia także do współczesnego świata.

Przeplatając oryginalne dokumenty, naturalne elementy oraz interaktywne instalacje, wystawa proponuje publiczności okazję do pogłębienia jakże ważnej dziedziny badań Leonarda i docenienia osiągniętych przez niego wyników o bardzo istotnym znaczeniu.

THE BOTANY OF LEONARDO

A VISION
OF SCIENCE
BRIDGING ART
AND NATURE

VISIT THE EXHIBITION

FLORENCE
SANTA MARIA
NOVELLA
MUSEUM

13 SEPTEMBER
15 DECEMBER

